

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
OŚRODEK INFORMACJI 693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23 00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/9/2006

BAZY NATO I TARCZA ANTYRAKIETOWA W POLSCE?

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2006

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Przynależność Polski do NATO popiera od lat większość społeczeństwa (poparcie kształtuje się na poziomie 60%-70%). Grudniowy pomiar¹ również to potwierdza - członkostwo naszego kraju w Pakcie Północnoatlantyckim akceptuje 62% Polaków (o 5 punktów mniej niż we wrześniu 2004 roku). Liczba osób temu przeciwnych w zasadzie się nie zmieniła (6%). Natomiast nieco wzrosły odsetki badanych deklarujących obojętność w tej sprawie (o 4 punkty, do 21%) oraz niemających wyrobionego zdania (o 3 punkty, do 11%).

Tabela 1

Czy osobiście popiera Pan(i) przynależność Polski do NATO czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?	Wskazania respondentów według terminów badań									
	II 1999	III 1999	II 2000	III 2001	IV 2002	XII 2002	V 2003	III 2004	IX 2004	XII 2005
	w procentach									
Popieram	60	67	63	63	73	64	71	63	67	62
Jest mi to obojętne	23	18	18	21	15	22	19	23	17	21
Jestem przeciw	11	10	12	10	6	5	4	8	8	6
Trudno powiedzieć	6	5	7	6	6	9	6	6	8	11

Zapytaliśmy też respondentów o ich stosunek do stacjonowania w Polsce wojsk innych państw NATO. W porównaniu z poprzednim sondażem wyraźnie zmalała (z 40% do 33%) liczba badanych popierających tę ideę, nie uległ zmianie odsetek osób sprzeciwiających się obecności obcych wojsk w naszym kraju (49%), natomiast wzrosła (z 11% do 18%) liczba ankietowanych niemających zdania na ten temat.

Tabela 2

Czy uważa Pan(i), że w Polsce powinny stacjonować wojska innych państw NATO czy też nie?	Wskazania respondentów według terminów badań				
	II-III 1999	II 2000	I 2004	IX 2004	XII 2005
	w procentach				
Zdecydowanie powinny	8	9	12	15	8
Raczej powinny	24	26	28	25	25
POWINNY	32	35	40	40	33
Raczej nie powinny	35	29	21	24	26
Zdecydowanie nie powinny	21	26	21	25	23
NIE POWINNY	56	55	42	49	49
Trudno powiedzieć	12	10	17	11	18

¹ Badanie „Omnibus” przeprowadzono w dniach 10-13 grudnia 2005 roku na liczącej 999 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Poprosiliśmy respondentów, aby ustosunkowali się do kwestii ulokowania na terenie naszego kraju amerykańskich baz i instalacji wojskowych. W porównaniu z rokiem 2004 zauważalny jest spadek poparcia dla wszystkich tego rodzaju inicjatyw, począwszy od umieszczenia w Polsce specjalistycznych radarów, a skończywszy na bazach wojskowych z pełnym personelem. Połowa ankietowanych (51%, spadek o 9 punktów) zaakceptowałaby ulokowanie radarów kontrolujących przestrzeń powietrzną, nieco ponad dwie piąte (42%, spadek o 10 punktów) zgodziłoby się na bazy wojskowe z niewielką liczbą żołnierzy i magazynów broni. Instalacje przeciwlotnicze i przeciwrakietowe mają już więcej przeciwników (45%, wzrost wskazań o 5 punktów) niż zwolenników (39%, spadek o 8 punktów). Około jednej trzeciej Polaków poparłoby lotniska z amerykańskimi samolotami i lotnikami (31%, spadek o 8 punktów) oraz duże bazy wojskowe z pełnym personelem (29%, spadek o 6 punktów). Trzeba zaznaczyć, że nieco wzrosły (od 3 do 5 punktów) odsetki respondentów niemających wyrobionego zdania w tych kwestiach.

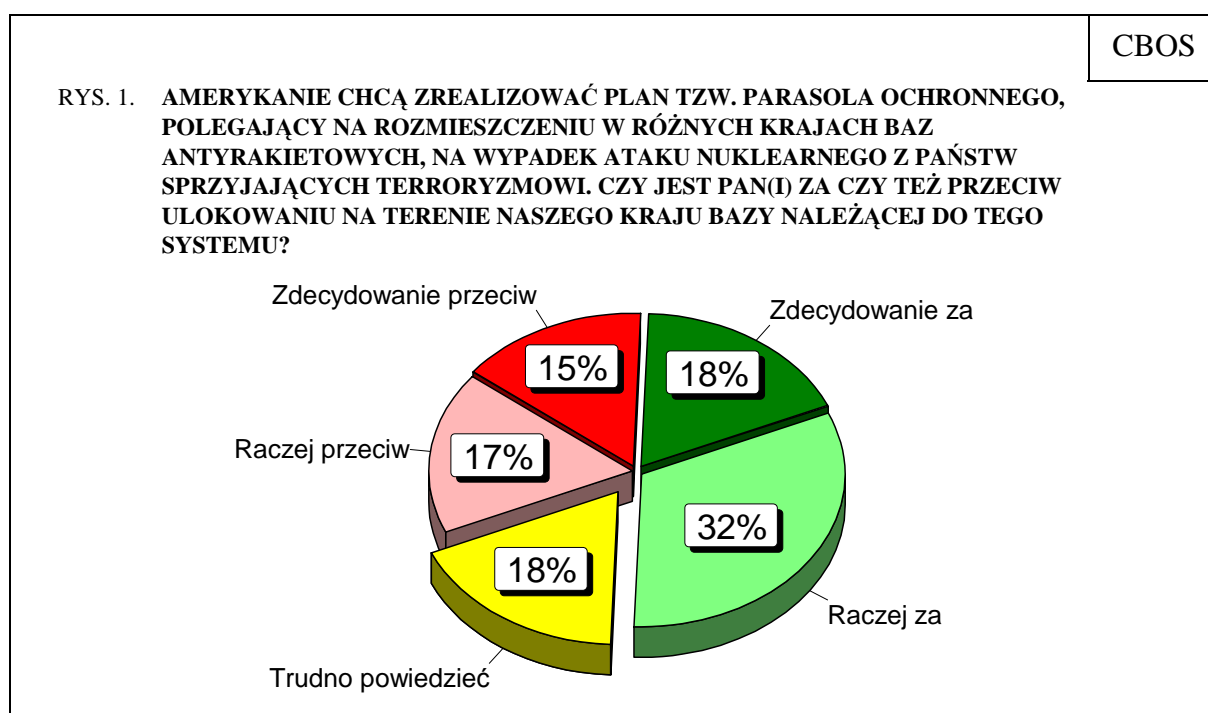
Tabela 3

Od dłuższego czasu mówi się o możliwości ulokowania amerykańskich baz i instalacji wojskowych w Polsce. Czy poparł(a)by Pan(i) założenie w Polsce następujących amerykańskich baz lub instalacji wojskowych:	Wskazania respondentów według terminów badań					
	IX 2004			XII 2005		
	TAK	NIE	Trudno powiedzieć	TAK	NIE	Trudno powiedzieć
	w procentach					
- specjalistyczne radary umożliwiające kontrolę przestrzeni powietrznej w celu obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej	60	28	11	51	34	15
- bazy wojskowe z niewielką liczbą żołnierzy i magazynów broni umożliwiające przerzut większej liczby wojsk w razie potrzeby	52	36	11	42	43	15
- instalacje przeciwlotnicze i przeciwrakietowe	47	40	13	39	45	16
- lotniska z amerykańskimi samolotami i lotnikami	39	50	12	31	53	16
- duże bazy wojskowe z pełnym personelem, uzbrojeniem i oddziałami wojsk	35	54	11	29	55	16

Jak widać, zmalała akceptacja nie tylko dużych, w pełni wyposażonych baz wojskowych. Mniejszą aprobatę zyskało również ewentualne rozmieszczenie na terenie naszego kraju małych obiektów wojskowych ze specjalistycznym sprzętem. Większość Polaków wyraża zgodę jedynie na ulokowanie w Polsce specjalistycznych radarów.

Zagrożenie atakami nuklearnymi ze strony krajów sprzyjających terroryzmowi jest impulsem do poszukiwania przez niektóre państwa, także Polskę, nowych form obrony. Amerykanie chcą realizować plan tzw. tarczy ochronnej, który miałby polegać na rozmieszczeniu w różnych krajach baz antyrakietowych. W Polsce kwestia ta nie była jeszcze poddana szerszej debacie publicznej, dlatego poprosiliśmy respondentów o opinie w tej sprawie.

Połowa Polaków (50%) poparłaby utworzenie bazy należącej do systemu antyrakietowego, jedna trzecia (32%) byłaby temu przeciwna, a prawie co piąty (18%) nie potrafi ustosunkować się do tej kwestii.

Ulokowanie w Polsce tarczy antyrakietowej znajduje największe poparcie (67%) w najmłodszej grupie wiekowej (18-24 lata). „Parasol ochronny” popierają więc ludzie młodzi, częściej mężczyźni (57%) niż kobiety (44%), mieszkańcy największych miast (61%) oraz osoby z wykształceniem wyższym (60%) i średnim (58%). Przeciwni przynależności Polski do takiego systemu są najczęściej respondenci mający od 55 do 64 lat (45%), mieszkańcy małych miast (36%) oraz badani o poglądach lewicowych (45%). Stosunkowo duża grupa Polaków nie ma wyrobionego zdania na ten temat - głównie osoby starsze (29%), mieszkańcy wsi (23%), respondenci z wykształceniem podstawowym (27%).

Kolejne pytanie zadaliśmy wyłącznie osobom, które wyraziły poparcie dla ulokowania w Polsce baz antyrakietowych. Interesowało nas, czy poparcie to nie ulegnie zmianie, gdy odniesiemy je do szerszego kontekstu - stosunków z państwami ościennymi.

Tabela 4

Czy nadal popierał(a)by Pan(i) ulokowanie w Polsce takich baz, gdyby spowodowało to pogorszenie stosunków*:		
	z Rosją	z niektórymi krajami Unii Europejskiej
	w procentach	
Zdecydowanie tak	20	11
Raczej tak	45	38
TAK	65	49
Raczej nie	22	35
Zdecydowanie nie	3	5
NIE	25	40
Trudno powiedzieć	10	11

* Odpowiedzi osób, które, ogólnie rzecz biorąc, popierają ulokowanie baz antyrakietowych w Polsce

Większość zwolenników tarczy antyrakietowej (65%) zaakceptowałaby „parasol ochronny”, nawet jeśli przyczyniłoby się to do pogorszenia stosunków z Rosją. Co czwarty zwolennik (25%) zmieniłby jednak zdanie i wycofałby poparcie dla tarczy, natomiast co dziesiąty (10%) nie ma wyrobionej opinii na ten temat.

Gdyby ulokowanie w Polsce bazy antyrakietowej miało doprowadzić do pogorszenia stosunków z krajami Unii Europejskiej, połowa Polaków popierających tę lokalizację (49%) nadal byłaby jej przychylna, a dwie piąte (40%) zmieniłoby zdanie.

W ciągu ostatniego roku nieznacznie zmalało ciągle dominujące jednak w społeczeństwie poparcie dla członkostwa Polski w Pakcie Północnoatlantyckim. Opinie badanych na temat utworzenia w naszym kraju baz natowskich czy amerykańskich baz antyrakietowych są podzielone, przy czym odnotowujemy spadek liczby ich zwolenników. Może zastanawiać, że poparcie dla rozmieszczenia na terenie Polski tradycyjnych baz i instalacji sojuszniczych jest niższe (na dodatek spadło w porównaniu z poprzednim pomiarem) niż poparcie dla udostępnienia polskiego terytorium nowemu amerykańskiemu systemowi obrony antyrakietowej, mającemu chronić przed atakami nuklearnymi.

Opracowała
Aleksandra PATEREK